

Grote zorg toekomstige instroom meerjarige masters

Introductie

In het wetsvoorstel 'wijziging Wet studiefinanciering 2000' worden enkele wijzigingen voorgesteld waardoor studeren in Nederland vanaf 2015 vele malen duurder wordt. De basisbeurs van studenten wordt vervangen door een lening.

De meest voorkomende nominale studieduur is een periode van vier jaar, namelijk drie jaar bachelor en één jaar master. Masters van bètastudies, verschillende medische masters en researchmasters duren 2 jaar waardoor de nominale studieperiode 5 jaar is. Het volgen van eerstegraadslerarenopleiding (educatieve master) kost vervolgens nog een extra jaar. De totale studieduur is in dit geval 6 jaar. Sommige masters, zoals Farmacie en (Dier)geneeskunde aan de Universiteit Utrecht en Technische Geneeskunde aan de Universiteit Twente duren zelfs 3 jaar.

Middels deze brief willen ondergetekende partijen hun zorgen uitspreken over de negatieve gevolgen van het niet compenseren van de meerjarige masters.

Werken naast de studie is geen optie; er zal extra geleend moeten worden

Opleidingen met een meerjarige master zijn zeer intensief en hebben veel contacturen waaronder verplichte colleges, practica en onderzoeken.ⁱ

Bovendien bevatten programma's van zowel researchmasters als educatieve masters langdurige stages waar een fulltime tijdsinvestering geëist wordt. Dit resulteert in een studielast die dusdanig hoog is, dat er vrijwel geen optie is om te werken naast de studie.

Wie wel werkt naast de studie verhoogt de kans op studievertraging waardoor langer in eigen studiekosten en eigen levensonderhoud moet worden voorzien. Hierdoor moet er meer en langer geleend worden. Dit leidt tot een hogere studieschuld ten opzichte van medestudenten die een kortere opleiding volgen.

Uit berekeningen van J.M. Hoekstra, professor aan de TU Delft blijkt dat de schuld van de gemiddelde afgestudeerde aan de TU Delft na invoering van het leenstelsel rond de € 40.000 zal liggen.ⁱⁱ Dit staat in schril contrast met de gemiddelde schuld van € 21.000 die het Centraal Plan Bureau voorrekent.ⁱⁱⁱ

Unieke opleidingen in Nederland; uitvlucht naar het buitenland

De OV-studentenkaart blijft voorlopig behouden, maar er zijn plannen om hier € 200 miljoen op te bezuinigen. De aanvullende beurs wordt verhoogd met € 100 voor studenten met ouders uit de laagste inkomensgroepen. Als thuiswonende student uit deze kwetsbare groep, ga je er netto nauwelijks op achteruit. Thuis wonen blijft een optie, echter kan dit alleen wanneer je dichtbij je opleiding woont. Hierdoor wordt de studiekeuze beperkt. Verschillende unieke technische opleidingen in Nederland, zoals bijvoorbeeld Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek & Maritieme Techniek in Delft zullen minder toegankelijk worden.

De overheid spreekt regelmatig over de juiste student op de juiste plek. De financiële drempel die nu wordt opgeworpen door de overheid zorgt voor een studiekeuze die niet op de inhoud gebaseerd is, waardoor vele studenten niet op de juiste plek belanden.

Studeren in het buitenland, bijvoorbeeld in Zweden, Duitsland of België lijkt de goedkope oplossing. Het gevolg hiervan is dat er een uitstroom van kennis naar het buitenland zal plaatsvinden.^{iv}

Het bedrijfsleven, onderwijs en overheid hebben het Techniepact^v opgesteld. Uit het Techniepact blijkt dat er een tekort is aan studenten die kiezen voor een technische opleiding en vervolgens gaan werken in deze sector. De toegankelijkheid van deze studies moet gewaarborgd blijven om te voorkomen dat de economische groei van Nederland niet onder druk komt te staan.

Lerarentekort

Binnen het voortgezet onderwijs is een tekort aan leraren in bètarichtingen, vooral natuurkunde, scheikunde en informatica.^{vi} Momenteel lopen er vele goede projecten^{vii} om dit beroep te promoten. Nu wordt door invoering van het leenstelsel en het niet compenseren van de meerjarige eerstegraadslerarenopleiding een extra hindernis opgeworpen.

Bekwame leraren zijn hard nodig, zonder goede leraren zullen scholieren niet gemotiveerd worden om later een opleiding in de bètarichting te volgen. Naar onze mening zou stimulering van deze opleiding op zijn plaats zijn, anders zullen deze goede projecten veel minder resultaat opleveren.

Alternatieve keuze voor nieuwe studenten

Er wordt in de verkenning^{viii} aangegeven dat er geen alternatief is voor de opleidingen met een meerjarige master. Echter is er voor de aankomende student wel de mogelijkheid om te kiezen voor een vierjarige opleiding. Vele middelbare scholieren twijfelen tussen meerdere opleidingen, bijvoorbeeld een vierjarige studie econometrie en een vijfjarige studie wiskunde. Door deze wetswijziging zal de voorkeur sneller liggen bij de opleidingen met de kortere studieduur.

Het onwenselijke gevolg

Vanuit de negen topsectoren is in samenwerking met de overheid het MB&T (Masterplan Bèta en Technologie) opgesteld. Hierin wordt het volgende doel gesteld:

"De lange-termijn (2025) ambitie is dat 40% van alle afgestudeerden een bèta- en technologische opleiding heeft genoten. Als onderdeel van deze ambitie stellen de topsectoren zich als doel om gedurende een langere periode minstens 40.000 bèta-technologische mensen per jaar extra aan te trekken door opleiding en zijinstroom. Deze doelstelling is zowel urgent als ambitieus."^{ix}

In de voortgangsrapportage van het Techniepact uit mei staat:

"circa 55 procent van de werkgevers in de techniek en industrie verwacht knelpunten in de personeelsvoorziening."^x

Conclusie

Als voorgaande in het achterhoofd worden gehouden, lijken de uitkomsten uit de verkenning naar een compensatie voor de meerjarige master onwenselijk te zijn. Een afname, hoe klein ook, lijkt niet in lijn te zijn met de eerder geschreven rapporten.

De financiële drempel wordt te hoog waardoor de toegankelijkheid van meerjarige masters in het geding komt. Een adequate compensatie is nodig om de toegankelijkheid te

waarborgen. Wij hopen dat politiek Den Haag luistert en ook gaat voor een Nederland waar geen tekort is aan goed opgeleide en innovatieve onderzoekers, ingenieurs, medici en leraren.

Ondergetekenden,

Eric van Enter
Voorzitter Vereniging voor Studie- en
Studentenbelangen te Delft
Studentenbelangenorganisatie, Delft

Jeroen Delfos
Voorzitter ORAS
Fractie Studentenraad, TU Delft

Maike Boot
Voorzitter Lijst Bèta
Fractie Studentenraad, TU Delft

Nik Huisintveld
Secretaris UReka
Fractie Universiteitsraad, Universiteit Twente

Mark Fronen
Voorzitter Groep-één
Fractie Universiteitsraad, TU Eindhoven

Isabelle Beelen
Voorzitter VIDUIS Studentenunie
Studentenunie, Utrecht

Niels Franssen
Voorzitter D.B.S.G. Stylos
Studievereniging Bouwkunde, TU Delft

Yorick Ligthart
Voorzitter Het Gezelschap "Practische Studie"
Studievereniging Civiele Techniek, TU Delft

Jonas Carpay
Voorzitter Electrotechnische Vereeniging
Studievereniging Elektrotechniek, TU Delft

Evelien Habing
Voorzitter Studievereniging i.d
Studievereniging Industrieel Ontwerpen,
TU Delft

Sophie de Valk
Voorzitter S.V. LIFE
Studievereniging LST, Universiteit Leiden,
TU Delft

Sjoerd van Rooijen
Voorzitter VSV "Leonardo da Vinci"
Studievereniging Luchtvaart- en
Ruimtevaarttechniek, TU Delft

Marnix Koops
Voorzitter Mijnbouwkundige Vereniging
Studievereniging Technische
Aardwetenschappen, TU Delft

Emmy van Gennip
Commissaris Master & Carriere S.V.T.B. Curius
Studievereniging Technische Bestuurskunde,
TU Delft

Laurens Janssen
President der Vereniging voor Technische
Physica
Studievereniging Technische Natuurkunde,
TU Delft

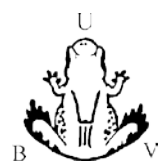
Ivo Carels
Voorzitter Gezelschap Leeghwater
Studievereniging Werktuigbouwkunde,
TU Delft

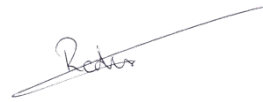
Thomas Broekhoff
Vice-Praeses studievereniging M.B.V. Mebiose
Studievereniging Biomedische
Wetenschappen, Universiteit Utrecht

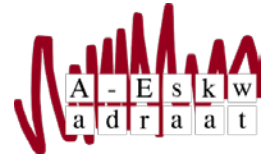
Koen Vriends
Vice-voorzitter Utrechtse Biologen Vereniging
Studievereniging Biologie, Universiteit Utrecht

Rob de Wit
Voorzitter Studievereniging Sticky
Studievereniging Informatica,
Gametechnologie en Informatiekunde,
Universiteit Utrecht

Michael van den Hoogenband
Secretaris A-Eskwadraat
Studievereniging Gametechnologie,
Informatica, Informatiekunde, Natuurkunde en
Wiskunde, Universiteit Utrecht

Ilona Can
Praeses der U.P.S.V. "Unitas
Pharmaceuticorum"
Pharmaceutische Studenten Vereniging,
Universiteit Utrecht

-
- ⁱ Onderzoek Ministerie van OCW, ONDERWIJSTIJD IN HET HOGER ONDERWIJS, 2010-2011, november 2011
http://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/content/assets/Actueel_publicaties/2011/Onderwijstijd+in+het+hoger+onderwijs.pdf
- ⁱⁱ Professor Hoekstra, waarom de basisbeurs niet afgeschaft moet worden , 1 november 2014
<http://profhoekstra weblog.tudelft.nl/2013/11/01/waarom-de-basisbeurs-niet-afgeschaft-moet-worden/>
- ⁱⁱⁱ Centraal Plan Bureau, Gemiddelde aflossing en inkomenseffecten sociaal leenstelsel, 22 mei 2014
<http://www.cpb.nl/sites/default/files/publicaties/download/cpb-notitie-22mei2014-gemiddelde-aflossing-en-inkomenseffecten-sociaal-leenstelsel.pdf>
- ^{iv} NU.NL, Leenstelsel verjaagt studenten uit Nederland, 8 oktober 2014
<http://www.nu.nl/politiek/3897723/leenstelsel-verjaagt-studenten-nederland.html>
- ^v Nationaal Techniekpact 2020 één jaar na ondertekening , mei 2014
http://techniekpact.nl/wp-content/uploads/2014/05/TP_RAPPORTAGE_05-2014_DEF.pdf
- ^{vi} centERdata, Instituut voor dataverzameling en onderzoek, De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo, 23 oktober 2014
<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/10/28/de-toekomstige-arbeidsmarkt-voor-onderwijspersoneel-po-vo-en-mbo-update-oktober-2014.html>
- ^{vii} Platform Beta Techniek, overzicht stimuleringsprogramma's <http://www.platformbetatechniek.nl/programmas>
- ^{viii} SEO, Verkenning effect studievoorschot op instroom meerjarige masters tekortsectoren, september 2014
<http://www.seo.nl/pagina/article/verkenning-effect-studievoorschot-op-instroom-meerjarige-masters-tekortsectoren/>
- ^{ix} Nelo Emerencia, Beatrice Boots en Gerlinde van Vilsteren, Masterplan Bèta en Technologie, 17 februari 2012
<http://www.hcatopsectoren.nl/masterplan.html>
- ^x http://techniekpact.nl/wp-content/uploads/2014/05/TP_RAPPORTAGE_05-2014_DEF.pdf

--EINDE PERSBERICHT --

Noot voor redactie, niet voor publicatie.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Eric van Enter, voorzitter Vereniging van Studie- en Studentenbelangen te Delft, via 015-2788977, 06-29969630 of voorzitter@vssd.nl

André Makkinje, vicevoorzitter Vereniging van Studie- en Studentenbelangen te Delft, via 015-2788977, of vicevoorzitter@vssd.nl